

Dosarul nr. 2r-308/23
2-141760-01-2r-17072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A.Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Cotruță, I. Țurcan)

DECIZIE

18 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Aliona Donos
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Vasile Buruiană,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva lui Vasile Buruiană cu privire la
încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres și compensarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului declarat de Vasile
Buruiană și restituită cererea de apel depusă de Vasile Buruiană împotriva
hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 23 septembrie 2021, SA „Moldasig” reprezentată de avocatul Alina
Gorelco, a depus cerere de chemare în judecată lui Vasile Buruiană prin care a
solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Vasile Buruiană în beneficiul SA
„Moldasig” a sumei de 371 110 de lei, cu titlu de despăgubirii de asigurare în
ordine de regres și compensarea cheltuielilor de judecată, formate din 11 133,30
de lei taxa de stat și 5 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică (f. d.
4-7).

Prin hotărârea din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Centru, a fost admisă parțial acțiunea.

S-a încasat de la Vasile Buruiană în beneficiul SA „Moldasig” a sumei de
371 110 de lei, cu titlu de despăgubirii de asigurare, suma de 11 133,30 de lei, cu
titlu de taxa de stat și 5 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică (f.d.
79, 92-98).

La 13 decembrie 2022, Vasile Buruiană a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea acestuia (f. d. 88-89).

Prin încheierea din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului declarat de Vasile Buruiană și restituită cererea de apel depusă de Vasile Buruiană împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 118-122).

La 09 iunie 2023, Vasile Buruiană a declarat recurs împotriva încheierii din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii contestate (f. d. 125-127).

În motivarea recursului, a invocat că la 07 iunie 2023 personal a depus cerere de eliberare a încheierii din 06 iunie 2023 în instanța de apel, pentru a fi studiată, însă pentru a nu omite termenul de adresare a depus prezentul recurs cu depunerea ulterioară a recursului motivat.

A indicat că potrivit informației prezentată, adresa lui de domiciliu nu este cea indicată în cererea de chemare în judecată, sau instanța de judecată a dispus citarea la o altă adresă, deși adresa de domiciliu era în mun. XXXXX, str. XXXXX nr.XX, ap.XX, fapt confirmat prin certificatul eliberat de ASP.

A notat că pentru ședințele de judecată fixate, pentru 07 februarie 2022 a fost citat pe o altă adresă, însă ședința nu a avut loc, pentru ședința de judecată din 08 septembrie 2022 nu a fost înștiințat legal, însă instanța a dispus începerea examinării cauzei în fond, în lipsa citării lui legale, iar pentru 21 septembrie 2022, instanța de judecată, la fel, nu a dispus citarea pârâtului și, fără respectarea citării legale, a dispus examinarea cauzei pe fond cu admiterea acțiunii, fapt constatat prin procesul verbal al ședinței de judecată.

A precizat că instanța de judecată nici nu a expediat în adresa lui actul judecătoresc, însă din materialele cauzei reiese că a fost expediat la o altă adresă, însă nu la cea de domiciliu.

În susținerea solicitării cu privire la repunerea în termen a apelului, menționează că prima instanța nu i-a respectat dispozițiile art.102-105, 108 Cod de procedură civilă și art.6 CEDO.

În conformitate cu art.425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 09 iunie 2023, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată subliniază că art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă în procedură contencioasă generală, potrivit normelor prevăzute Codul de procedură civilă.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de fond pentru ședința de judecată din 07 februarie 2022, i-a expediat pârâtului citație și copia cererii de chemare în judecată la adresa de pe str. XXXXX, ap. XX, mun. XXXXX,

corespondență care a fost restituită în adresa instanței cu mențiunea factorului poștal „nereclamat” (f. d. 56, 58-59).

Ulterior pentru ședința de judecată din 08 septembrie 2022, pârâtului i-a fost expediat citație și copia cererii de chemare în judecată la adresa de pe str. XXXXX, ap.XX, mun.XXXXX, corespondență care a fost restituită în adresa instanței cu mențiunea factorului poștal „nereclamat” (f. d. 64-66).

Completul de judecată notează că aceeași adresă mun.XXXXX, str. XXXXX nr.XX, ap.XX rezultă și din adeverința nr. AE 0080262 din 28 decembrie 2022, eliberată de IP Agenția Servicii Publice, prin care se confirmă că Vasile Buruiană este înregistrat la domiciliul menționat supra de la 19 ianuarie 2022 (f. d. 114).

Din actele cauzei se mai constată că la 08 septembrie 2022 pârâtul a fost telefonat de grefierul Judecătorei Chișinău, sediul Centru, Ana-Maria Buraga la numărul de telefon XXXXX, care este de altfel identic cu cel indicat în cererea de chemare în judecată (f. d. 4-7), procesul verbal cu privire la contravenție (f. d. 16), cererea pentru a face cunoștință cu materialele cauzei (f. d. 84), cererea de apel (f. d. 88-89), demersul cu privire la repunerea în termen (f. d. 111-113) și în cererea de recurs (f. d. 125-127).

În context completul de judecată califică drept neîntemeiate argumentele pârâtului precum că nu a cunoscut despre existența litigiului or, acestea se combat prin starea de fapt descrisă mai sus.

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 21 septembrie 2022, fiind public pe portalul instanțelor judecătorești la 23 septembrie 2022.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 21 septembrie 2022, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 22 septembrie 2022, ultima zi a termenului fiind data de 21 octombrie 2022 (zi de vineri).

Materialele cauzei civile atestă că, la 21 septembrie 2022, instanța de fond a expediat copia dispozitivului hotărârii la adresa lui Vasile Buruiană, iar potrivit avizului de recepție se confirmă că acesta a luat cunoștință cu dispozitivul hotărârii instanței de fond, la data de 03 octombrie 2022, în interiorul termenului de contestare, prevăzut la art 362 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Luând în considerație aspectele enunțate completul de judecată constată că prima instanță și-a îndeplinit corespunzător obligația pozitivă de înștiințare a părții în proces despre litigiul dedus judecății.

La 12 decembrie 2022, Vasile Buruiană a depus cerere prin care a solicitat să facă cunoștință cu materialele dosarului și la 14 decembrie 2022 a luat cunoștință cu acesta (f. d. 84).

Cererea de apel împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de către Vasile Buruiană la 13 decembrie 2022, concomitent solicitând și repunerea în termenul de declarare a apelului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că apelantul Vasile Buruiană, drept temei pentru repunerea în termen, a invocat faptul că a făcut cunoștință cu copia dispozitivului hotărârii instanței de fond la 12 decembrie 2022, fiind informat de către executorul judecătoresc Maria Caduc, despre intentarea procedurii de executare.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind juste reținerile instanței de apel, precum că aceste alegații sunt neîntemeiate și nu constituie temei de repunere în termen, or, prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu condiționează începerea curgerii termenului de declarare a apelului din momentul recepționării dispozitivului hotărârii, ci din momentul pronunțării acestuia.

Cu toate acestea însă, apelul nu a fost depus în termenul legal.

În acest sens, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 06 iunie 2023, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit cererea de apel depusă de Vasile Buruiană împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Instanța de recurs notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3) și 61 din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Completul de judecată remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenții au neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele

de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Vasile Buruiană.

Se menține încheierea din 06 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva lui Vasile Buruiană cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Aliona Donos

Oxana Parfeni